

CARMEN DORA STEINHAGEN

FĂRĂ ANESTEZIE

București, 2025

Copertă, ilustrații și concepție grafică: *Carmen Dora Steinhagen*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
STEINHAGEN, CARMEN DORA

Fără anestezie / Carmen Dora Steinhagen. - București : Bifrost,
2025

ISBN 978-630-6514-52-6

821.135.1

© Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din această lucrare nu
poate fi reprodusă fără acordul scris al editurii și al autoarei.
Copyright © 2025

Editura Bifrost
Str. Liviu Rebreanu nr.46-58, sector 3, București
e-mail: office@bifrost.ro

www.bifrost.ro

Pentru tine, Eugen

Tricarte de poezie, deplină maturitate a metaforării

La cea de-a doua carte a sa de poezie, Carmen Dora Steinhagen scrie versuri „fără anestezie”. Noul ei volum poartă un titlu emblematic ancorat în tematica morții care o situează într-o suită de poete care au abordat acest „disconfort” predominant simbolic. Să le amintesc pe Ileana Mălăncioiu, Persida Rugu, Mariana Codruț, Mariana Marin.

Durerea, clarviziunea, tragicul pierderii unei ființe dragi, decantează imensa doză de lirism ontologic, croindu-i calea spre parabolă și alegorie. Într-o criză a interiorității încolțite de absurdul dispariției inevitabile, poeta își exprimă datul firii sale apte să sape în propriile trăiri acutizante de-o sfâșietoare întrezărire a neantului absorbitor după vetre folclorice bolborositoare de rituri, mituri, motive, toposuri caracteristice marii poezii moderne a lumii...

Aș crede că poeta, inspirată probabil de expresionismul european, se comportă ca o autentică «hembra», într-un univers nondual, se lasă vrăjită deopotrivă de organicitatea textelor dar și de unitatea lor stilistică, fiindcă se vădește preocupată de statutul agonic al ființei umane prinse în rețeaua tuturor disonanțelor, gravelor probleme declanșate de actul sacrificial personalizat, de sentimentul tragic al unei vieți sfârțecate tragic de „pasărea cealaltă”. Consecința e și ea – cum scrie Miguel de Unamuno – de a fi contras infinitudinea și finitudinea într-o autenticitate de ființa dublă, realul și

fantasticul de epopee a înstrăinării inevitabile între văzduh și pământ.

Urletul (lui Edward Munch) este de o certă sorginte expresionistă, apocaliptică, deși, oarecum poeta bacovianizează nihilomelancolic, descoperind că originalitatea ecriturală nu ține într-atât de anxietatea influenței cât de stranietatea criptofanică a mesajului final care se impregnează neverosimil în pereți, apoi ecoul le poartă „ca o vibrație de libelulă când își ia zborul” și face un salt elegant în tăria albastră.

Carmen Dora Steinhagen se exprimă elegant și litotic, într-un regim transparent specific, evident, mai degrabă atitudinii transmoderniste decât „sarcasmului” postmodernist. Specific îi este deci mai degrabă psalmul decât ironia, când, de pildă, poeta dialoghează cu Dumnezeu de-o manieră soresciană: „ține-te de înger și vezi-ți de treabă!”/ - am auzit în noaptea din mine,/ „. „ține-te de înger!” – a răsunat încă o dată/ și locul de lacrimi s-a umplut de lumină.” (Semnele tale), deși, mai degrabă, se autoselectează în sens invers spre argehizianismul resurect.

Poeta își redactează poemele parcă mereu în oglindă, metaforând într-un sol încă fertil, gâlgâind bogat reveriant-oniric ori dimpotrivă veghetor-celebrator al unor reminiscențe eminesciene (Numai un singur dor). Astfel „fabuloasa grădină” glisează spre cea ghetsimanică, „arată de infernale copite”.

Poezia, feminină în ultimă instanța a lui Carmen Dora Steinhagen, își trădează totuși biografia lăuntrică. Autoscopia e în fond o confesie abia deghizată. Impresia e de suferința incurabilă, iar spectacolul e de-o ferocitate terifiantă. Efectul e

de o sublimă acuitate. Amintirile-i au devenit cicatrici, care o brăzdează ca un ogor lama plugului fără sămânță.

Poeta clădește comparații, metafore, iar „imaginile, îmblânzite care cu aripi și gheare, o devoră nesfârșit” în câte un „Cântec de alean”, sonorizează orice atom, încât poeticitatea e cristalină, muzicală, în cel mai firesc filon explorat de columniștii Tudor Voinea, Adrian Frățilă, Nicolae Diaconu, Ion Căpruciu.

Remarc în siajul lecturii o artă poetică succintă – răscolitoare de vechi cenuși antice: „Cuvântul a căzut în tăcere./ și-a împăturit cu grijă aripile/ și acum visează la o nouă epopee./ Ce miraculoasă reîntregire! / Tu, cântec blând, adie! (Reîntregire).

Cartea „Fără anestezie” căreia-i scriu, cu credința în talentul la vedere al autoarei ei, prefața, e „un manual de supraviețuire” a condiției umane prin poezie, cum afirmă într-un text și Cezar Vallho.

Cealaltă temă care insuflă tragismul de limită celorlalte poeme este blestemul singurătății pustiitoare, care declanșează un sarcasm cathartic și care relevă că-n psihologia feminină a biruit dramaticul. Discursul poetic este eliberat de artificiile retorice, de fardurile meticuloase, și redus uneori la bocet (ca la Zaharia Stancu și Eugen Jebeleanu, de pildă).

O asemenea poeticitate e „fluent mișcătoare, într-o atingere străvezie de sunete, lumini și șoapte” și-i deopotrivă cu poeta „un țarm miraculos de insulă”; se simte aici ceva din strategiile lui Ștefan Augustin Doinaș (vezi capodoperele volumului „Așteptând inorogul albastru”, „Caii de veghe”, „Quo vadis – pledoaria zeiței Iștar”), combinate cu cele aparținătoare „Elegiilor” lui Nichita Stănescu.

În volumul „Fără anestezie” sunt trei cărți într-una: „Pasărea cealaltă”, „Fără anestezie” și „Supa de ceață”.

Secțiunea „Fără anestezie” debutează cu o interpretare a unui celebru vers a lui William Shakespeare din „Romeo și Julieta”, dar intertextualizarea „tărâmului pustiit” a lui T. S. Eliot e la fel de posibilă.

Carmen Dora Steinhagen posedă un orizont mitanalitic polivalent, întreșerea motivelor lirice e omogenă și fără stridente, ci, dimpotrivă, cu „nesomnul umbrei” între gene și cu o religiozitate dăruindu-se poeziei, ca Meșterul Manole, „cu o mistrie într-o mână și în cealaltă cu un ciocan, într-o sălbatică îngenunchere de rugă”; ea se cațără adulmecând pe schele de bârne cu toate uneltele harului intuite pe tâmpile.

Încet-încet, stilul poetic crește în intensitate și în calitate, redescoperă forța transretorică a dicțiunii, la fel incantația dolorifică, brodează pe tema tăcerii (ca la Blaga – n.m., I.P.B.), învață limbajul tăcerii depline într-un spațiu intim, personal: „pe o parte materie, pe o parte spirit, chip și cruce pe aceeași filă de carte”, „cu linii de contur modificate în semne”.

Ca să închei acest text introductiv la o tricarte de poeme, scrise la o maturizare de bun augur, îi apreciez poetei Carmen Dora Steinhagen subtilitățile de stil care evită programatic etimologia întortocheată, abstractul textul, dar nu ezită a se angaja într-un „galop nebun cu poezia” ori în a-și manifesta intenția estetică de-a atinge sublimul, notele tragice, noblețea stării de veghe, cu convingerea de neclintit că „inima va reclădi tiparul inițial până la nivelul celular” pe „frecvențe centrevăd constelații mioritice”, pe ici – pe colo când labișiene când baconviene, și, cu o rară cutezanța, „filozofând artistic poezia”.

Poezia lui Carmen Dora Steinhagen e un monolog metaforând la nesfârșit trăiri, senzații, sentimente, asonanțe conducând un sens spre albia poemului.

Certamente, cultura metapoetică, lecturile negrăbite și autoreflexive, e șansa în plus a acestei poete de a se impune ca un nume neperisabil în literatura română contemporană.

*Profesor Ion Popescu Brădiceni
poet, romancier, critic literar*

PASĂREA CEALALTĂ

*„Moartea nu-i jucărie. Părăsim lumea asta pentru totdeauna.
Și intrăm într-o lume a veșniciei.”*

Părintele Simeon Zaharia

GLASUL TĂU

Carnea ți se uscaseră pe oase...
Treptat, treptat, toate decorațiile
Le-ai pierdut în turnirul cu viața.
Rămăseseră numai câteva steaguri,
Zdrențuite mărturii ale luptei inegale
Dintre tine și tine.

Nu mai vorbeai cu mine,
Dar îmi scriai nesfârșite bilete
Pe caiete frumos liniate,
Cu litere mici și rotunde,
Într-o cascadă nesfârșită de cuvinte,
Ca un îndrăgostit cuminte.

Tu te duceai pe un alt drum
Și eu nu vedeam...
Oarbă, așteptam ca minunea,
Să se petreacă odată,
Să te aud cum mă chemi,
Cu glasul tău de-altădată.

Așteptam, așteptam o minune,
Până în ziua în care, tot fără glas,
Te-ai ghemuit ușor în tine...

PASĂREA CEALALTĂ

Aerul fierbea

În tăcerea aceea deplină de iulie.

Mâna mea te atingea încetișor, pe șoptite,

Să nu rănească străvezia paloare a sângelui,

Care nu mai schimba de mult anotimpurile.

„Privighetoarea fu, nu ciocârlia”,

Mi se păru că aud.

- Ți s-a părut, am răspuns.

Nici o privighetoare, care ciocârlie?!

Nu vezi că este pasărea cealaltă?

- Ba văd, ai murmurat, cum să nu.

Că uite și vorbele mele

Se înțeleg acum mai limpede cu pământul,

Decât cu văzduhul,

„Tot mai pustiu și tot mai întuneric”.

ULTIMELE TALE CUVINTE

Îmi aduc aminte ultimele tale cuvinte: „S-aveți grijă de voi!”
Ce straniu,
Le aud ca și cum ar fi fost aievea,
Ca și cum ar fi răsunat aici și s-au impregnat în pereți...
Și ecoul le poartă încă încetișor,
Ca o vibrație de libelulă când își ia zborul
Și face un salt elegant în tăria albastră.

URLET

Ce să fac, Doamne, cu lacrima din suflet?
Să mă așez cuminte și să tac
Când îmi vine să urlu?
Și cu furia asta ce să fac?
Să mă las timpului pradă,
Să curgă peste mine în brazdă adâncă,
Așteptând să-mi crească vlăstare
De verde și soare?
Cum să mă adun dintre fiare,
Că trag din mine hălci nesfârșite de carne...
Unde este streășina copilăriei mele
Să mi-o așez pe umeri ca o haină?
Unde ești tu, mamă?

CUPRINS

Tricarte de poezie, deplină maturitate a metaforării / 7

Pasărea cealaltă

Glasul tău / 15

Pasărea cealaltă / 16

Ultimele tale cuvinte / 17

Urlet / 19

Semnele tale / 21

Poate / 22

Priveliști / 23

Dorul dor / 24

Fără iubire / 25

Îngerul meu / 26

Numai un singur dor / 27

Fabuloasa grădină / 28

De toamnă / 29

Funia de nisip / 30

Locul acela / 31

Cântec de alean / 32

Aștept / 33

Singur / 34

Iarnă îmi ești / 35

Rămâi! / 37

Lipsa ta / 39

Reîntregire / 40

Fără așteptări / 41
Crăciun fără tine / 43
Singură-n mine / 45
Se întâmplă să fiu / 46
Pe dinăuntru / 49
Schiță de autoportret / 49
Chiar astăzi / 50
Ceas de amiază / 51
Camera goală / 53
Dragoste la amiază / 54
Reîntors / 55
Povești despre tine / 57
Închis pentru renovare / 59

Fără anestezie

Fără anestezie / 63
Pasărea tăcerii / 64
Vals trist de toamnă / 65
Dăruindu-mă poeziei / 67
Izbânda trufiei / 69
Tu, dorule / 71
Imaginea ta perfectă / 72
Mai sper să mă mai vindec încă ... / 73
Năvalnic verde / 74
Revista zilei / 75
Indiferență / 76
O altfel de liniște / 77
Lumina ta / 78
Uitare-n toamnă / 81
Dialog cu mine însămi / 83

De vindecare /	85
Limba tăcerii /	86
Învelișul de păsări /	87
Limbajul tăcerii /	88
Nehotarare /	90
Mi-e toamnă /	91
Poezie foșnită /	93
Subtilități /	94
Între două poeme /	95
Cu poezia /	96
Singura mea avere /	97
Monolog /	99
Vinovat de-ntrebare /	100
Locul tău /	102
Câinele de piatră /	103
Vezi-ți de treaba ta! /	104
Până la nivel celular /	106
Frecvențe /	107
Momentul de hohot /	108
Noaptea polară /	110
Pe strada copilăriei /	112
Ziua de întuneric /	114
Eu /	115

Supa de ceață

Supa de ceață /	119
Țipătul de sub asfalt /	120
Primăvara copilărește /	121
Povestea din această dimineață /	122
Fetele de la pangar /	124

Măinile lor /	125
Așteptând inorogul albastru /	126
Caii de veghe /	130
Quo vadis - pledoaria zeiței iștar /	132
Nervul median /	134
Omul fără chip /	136
Robot 2024 /	137
Imagine de final /	139
Mâna de nisip - scary script /	140
Cercul plat /	143
Deșertul ca un balsam înșelător /	145
Ultima dată /	146
Visul fierbinte /	147
Dialog imaginar /	148
Melancolie de toamnă /	149
Poveste de dragoste fără nume /	151
Nimicul /	152
Visul acela /	153
Dialog imaginar într-o zi toridă de august /	155
Mărul ispitei /	157
Mai știu /	158
Realitate programată /	159
Malaxorul de oase /	160
Perechi triste /	161
Dialog imposibil /	163
Poem pe dos /	164
Popas inimii /	165
Filozofând artistic poezia /	167
Pentru ultima dată /	168
Numai pe jumătate /	169

Luptele memoriei /170
Sub presiune / 171
Esență / 172
Recital / 173
Poezia ca un monolog / 174
Întoarcerea poetului / 175

